

DEBATT

Jobb – för Skånelandskapet och demokratin

Miljö, landskap, stadsrum, design – detta har många njuvningsfullt diskuterat i massmedierna under sommaren. Lokalsidorna har fyllts av ofta lika läsvärda som välplåtade inlägg från olika områden - av ”lokalt intresse”. Och som alla vet är det de som engagerar och berör: människor, föreningar, företag, kommuner och någon gång ”regionen”. Varför är det då så få som ännu förknippar detta synnerligen rika fält med alla de nya **jobb** som nu måste uppfinnas?

Problemet är väl att alltför många letar efter nyckeln bara under gaslyktan medan resten ligger öde... Problemet är kanske även att många tror att de ”nya” jobben nödvändigtvis måste initieras offentligt.

Ytterligare ett problem kan vara att ”dramat om jobben” faktiskt ofta utspelar sig utan hjälp från de flesta politiker. Viljan att verkligen gå till botten med jobbfrågan låter i varje fall ännu vänta på sig, vilket mot slutet av säsongen ett stort antal småföretagare inom t ex turism och handel känner av.

Fler borde fråga sig hur nya jobb och fler arbetsgivare kan skapas utifrån de regionala förutsättningarna just i Skåne.

Varför talas det ännu tyst om de kreativa nyanställningar inom landskaps- och regionutvecklingen - både i stan och på landet – som bevisligen engagerar inte enbart jord- och skogsbrukare utan också många andra?

Ett omodernt centrum-periferi-tänkande tycks ännu dominera.

Att påståendet inte är gripet ur luften och att det finns massor av definierbara jobb som ligger och väntar på att någon ska se dem, vet de flesta – alla med solklar potentialitet att skapa hållbar utveckling både i regioner som Skåne, landskapsvård, infrastruktur, byggnation (nybyggen och restauration), kultur- och turism, jord, skog och fiske. Ändå talar få om dessa nyttiga jobb som en resurs för alla. Varför?

För mig stod detta klart under en konferens i Cork, Irland i juni, om den s k Europeiska landskapskonventionen.

Den stora nyheten för alla delegater från 34 representerade europeiska länder, var Hollands besked att man som 18:e land i Europa nu godkänner konventionen.

Men vad har det med jobben i Sverige att göra? Jo, den holländska regeringen tilldelar befolkningen, eller ”civilsamhället” en **huvudroll** ifråga om att skapa förutsättningar och brett deltagande i alla typer av nödvändig landskapsutveckling, inklusive nya jobb! Och även i Skåne vill nog många av egen erfarenhet hålla med om att det är människor som bejakas i engagemanget för ”sina” miljöer och landskap, som skulle kunna ha en nyckelroll när en hållbar utveckling ska skapas i dessa.

Många exempel gavs på hur just NGO:S med stöd av holländska regeringen och spontant engagemang på gräsrotsnivå har utvecklat lösningar, bekämpat hot, deltagit i informationsarbete och riktat ljuset mot viktiga värdefrågor bakom miljö eller landskap. Eller också har det handlat om att se och bekämpa olika hot eller att aktivt hjälpa till att förankra en lokal handlingsplan och dylikt. Tanken är att just deltagandet i sådana processer, typ natur- och kulturresevatbildningar, city- eller landsbygdsparker, m m, skapar nya fysiska ”rum” för välbehövliga insatser. Som ger jobb.

En fördel är även att fler människor hamnar i positiva spiraler istället för att fixeras i ohälsa. Detta leder, om inte direkt till nya jobb, så till en ansvarskänsla som successivt tar form när man vill gå t ex från en viss grad av ”opposition” som är naturlig inom en ideell förening, via problemlösning, till bl a i moget skede: design och management. Vilken presumtivt Skåneföretagare tackar väl nej till det?

Vad som krävs, för att avsluta exemplet med holländarna, är att det finns - eller kan utvecklas - ett offentligt samtal mellan många aktörer om vilka behov som finns lokalt, och hur man bäst kan gå tillväga för att tillgodose dem.

Ungefär samma insikt framkom samtidigt i Östersund på en annan sommarkonferens. Där berättade Bo Dockered (bl a Svea Skog AB), om det som rimligen alltfler svenskar diskuterar efterhand som höstaktiviteternas lampor en efter en tänds i "innerummen": Att svensk turismindustri sjönk generellt år 2004 i antal gästnätter räknat medan resandet ökat i världen och i Europa. Dockered uppmanade till nytänkande för att möta de stora "utmaningarna, om inte svensk landsbygd ska förbli en väl bevarad hemlighet".

Men hur? Kanske genom att bjuda in fler och fler svenskar ute i de regioner som nu länge stampat på tomgång, för att med sina "lokala expertkunskaper" delta i samråd om hur denna "väl bevarade hemlighet" i så fall kan öppnas i varje fall på glänt? Det vore nog mycket nyttigt för de människor som befolkar de svenska landskapen i hela deras utsträckning att äntligen känna sig indragna i ett samtal om sina angelägenheter. Tänk om den framtida utvecklingen rentav beror på detta!

På fler håll i Europa än kanske "vi gillar att veta", - Irland, Holland, Frankrike, Polen – finner vi många exempel på anläggningar av typen "regionala naturparker" och liknande. Där har aktörer från alla nivåer inklusive de mest lokala, redan ganska länge aktivt engagerats i vad vi kan kalla "landskapets design" för olika lokaliteter inom en viss region. Dessa jobb - stödinsatser inom jord- och skogsvård, hotell- och restaurang, renovering av platser av kulturellt värde, insamling och dokumentation av arbete som gjorts eller kan göras, inklusive "immateriellt", tarvar egentligen ingen förklaring.

Alla dem som redan - mer eller mindre avlönat för övrigt, men hälsan tiger still - har erfarenhet av detta praktiska regionala utvecklingsarbete, vet vad som menas... I Vegeholm eller Åhus.

De regionala skillnaderna må vara relativt små i Sverige i europeisk jämförelse. Men är detta att se som en framgång för svensk politik eller ett betydande misslyckande i ett land vars reella arbetslöshet ligger i spannet 5-20 %?

Nu fokuseras debatten mer på "riktiga jobb". Istället för att föreslå "gardinupphängningsjobb" eller jobb som "bidragskontrollanter" borde våra politiker nu kraftfullt verka för fler lokala och regionala jobb – jobb som utvecklar landet!

Eva Salevid

Fore detta utlandslektor Marc
Bloch-universitetet Strasbourg,
deltagare vid konferensen "Landscapes
for urban, suburban and peri-urban
areas" i Cork, Irland, 2005,
ombud vid folkpartiets Landsmöte

En tidning, tre editioner

HELSINGBORGS DAGBLAD

NORDVÄSTRA SKÅNES TIDNINGAR

LANDSKRONA POSTEN

©2005

Oavhängig